

Brandgevaarlijke werkzaamheden: lassen, snijden, slijpen, hardsolderen en boren...

Inleiding:

Iedereen die ooit op de bedrijfsvloer gestaan heeft kent deze oorzaak van brand. Toch ontstaan elke dag opnieuw branden door lassen, snijden, boren, en dergelijke. Vreemd, want een gewaarschuwd mens telt voor twee.

Waarom ontstaat er dan toch brand?

Branden door lassen, of soortgelijke werkzaamheden waarbij warmte vrijkomt, ontstaan zelden in de lasserij of in een reparatiewerkplaats. Dergelijke branden ontstaan juist op die plaatsen waar dergelijke werkzaamheden normaliter niet uitgevoerd worden.

De reden is dan veelal het uitvoeren van reparaties, verbouw, onderhoud, vervanging of uitbreiding van een installatie.

Denk bij dit soort werkzaamheden overigens niet alleen aan lassen, maar let ook op boorwerkzaamheden! De afvallende spanen kunnen zo heet zijn, dat materialen als spuitstof, houtstof en papier erdoor in brand kunnen raken. Zeker als er sprake is van een verstoring van de productie wordt de brandveiligheid nog wel eens vergeten. Immers, het bedrijf moet draaien. De onderhoudsmonteur wordt geen tijd gegund alle noodzakelijke maatregelen te treffen. "Het is maar een kleinigheid" redeneert men vaak.

Schadevoorbeeld 1

In een houtverwerkend bedrijf ontstond een defect aan een vierzijdige schaafmachine, doordat een bevestigingsstrip waarop een eindcontract was gemonteerd afbrak. De machine was volop in productie.

Een kleine reparatie, die snel even door de onderhoudsmonteur verholpen zou worden. De reparatie was inderdaad in een half uur gereed. Echter door lasvonken ontstond brand onder de machine waardoor deze onherstelbaar werd beschadigd. De schade was aanzienlijk. De stagnatie in de productie was enorm.

Een extra risico ontstaat als de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd door mensen van andere bedrijven, zoals bijvoorbeeld: toeleveringsbedrijven en installateurs. Enerzijds zijn deze mensen gewend om op "vreemd terrein" te werken, waardoor ze vaak minder risico's nemen, anderzijds kan niet verwacht worden dat ze alle specifieke risico's van elk soort bedrijf kennen. Extra toezicht en controle hierop is daarom beslist noodzakelijk!

Schadevoorbeeld 2

In de spuiterij van een machinefabriek werd een nieuw centraal verwarmingssysteem aangelegd. De aanleg vond plaats door een erkend installatiebedrijf. Lassen in de spuiterij was niet toegestaan.

Om een warmwaterleiding aan een spuitcabine te bevestigen werd een gaatje geboord in een van de zijwanden. De gloeiende metaalspanen vielen op de verfresten die zich in de cabine hadden vastgezet. Het gevolg was een felle brand, die door de goede bouwkundige afscheiding gelukkig tot de spuiterij beperkt bleef.

Hoe kunt u brand voorkomen?

Het allerbelangrijkste is dat degenen die de werkzaamheden moeten uitvoeren doordrongen zijn van de risico's die deze werkzaamheden met zich meebrengen, ongeacht of dit eigen mensen dan wel vreemden zijn. Een tweede punt is dat op die plaatsen waar door bepaalde omstandigheden deze werkzaamheden incidenteel plaats moet vinden, dit alleen mag gebeuren nadat de situatie nauwkeurig door de verantwoordelijke bedrijfsleider is bekeken. Hierbij is dan speciaal van groot belang dat geen brandbare materialen in aanraking kunnen komen met lasvonken, hete spanen en dergelijke. Vaak zijn brandbare materialen niet zichtbaar of vallen niet op. Vooral lichtontvlambare vloeistoffen maar ook verf, hout en meelstof kunnen gemakkelijk ontstoken worden. Wordt tenslotte toestemming gegeven de werkzaamheden uit te voeren dan is het noodzakelijk dat iemand daar toezicht op houdt en een blusapparaat voor direct gebruik gereed heeft. Er kan immers altijd iets mis gaan. De lasser is geconcentreerd op zijn werk en kan niet attent zijn op de omgeving. Ontstaat er toch brand dan kan snel ingrijpen erger voorkomen. Tenslotte: controleer de omgeving nauwgezet nadat de werkzaamheden zijn beëindigd en doe dat een uur later nog eens.

We hebben de belangrijkste aandachtspunten voor u op een rij gezet.

- Maak gebruik van een "vergunning gevaarlijke werkzaamheden", waarin bijzondere veiligheidsmaatregelen worden vastgelegd.
- Te nemen maatregelen bij de uitvoering van brandgevaarlijke werkzaamheden: Lassen, snijden, slijpen, hardsolderen en boren is absoluut verboden in: spuitrijen, dompelruimten, magazijnen, koel- en vriesruimtes, aan wanden en deuren die met kunststof zijn geïsoleerd, aan leidingen, vaten, tanks en transporteurs voor brandbare (vloeï)stoffen; Zoek altijd veiliger alternatieven voor deze werkzaamheden; denk aan lijm-, klem- of boutverbindingen; let wel op eventueel boorwerk voor de bouten; of kies voor demontage zodat de werkzaamheden op een veilige plaats kunnen gebeuren;
- Verricht brandgevaarlijke werkzaamheden aan het begin van de dag en stop uiterlijk 1 uur voor einde werktijd;
- Geef mensen van buiten geen kans om te werken zonder ingevulde "vergunning brandgevaarlijke werkzaamheden"; gebruik deze indien nodig ook voor uw eigen technische dienst.
- Voorafgaande aan de werkzaamheden:
 - Brandbare goederen binnen 10 meter verwijderen of afdekken;
 - Maak vloeren, leidingen en kokers stofvrij;
 - Controleer aangrenzende ruimten;
 - Houd een blusapparaat gereed.
- Tijdens de werkzaamheden
 - Laat een tweede man permanent toezicht houden.
 - Na afloop van de werkzaamheden
 - Lasplaats, omgeving en aangrenzende ruimtes gedurende tenminste 1 uur laten controleren op het ontstaan van brand.